



Development of Thai Language Textbooks for Basic Communication for Chinese Learners Studying Thai as a Foreign Language

Samniang Fahkrajang and Prissana Fongsrin

Faculty of Humanities and Social Sciences, Suan Dusit University, Thailand

E-mail: samniang_fak@dusit.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-3172-0045>

E-mail: prissana_fon@dusit.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-7026-7769>

Received 06/08/2025

Revised 16/08/2025

Accepted 25/09/2025

Abstract

Background and Aims: In the digital age, with the rapid development of borderless communication systems, language has become an important tool to convey ideas, thoughts, social values, and cross-cultural understanding. Foreign language learning is a way to enhance learners' effective communication and adaptability in a multicultural society. Developing basic communicative Thai textbooks for Chinese learners is a necessary condition to improve the learning quality and deepen the understanding of the Thai cultural context. The purpose of this study is to create a learning medium that can meet the specific needs of a learner of Thai as a foreign language in China. Its purposes are: 1) to develop and find Thai teaching materials, and to provide the basic level of communication for Chinese learners; 2) to compare the Thai communication ability of Chinese learners before and after learning using the developed basic Thai communication textbook; and 3) to study the satisfaction of Chinese learners toward using a basic Thai communication textbook in learning Thai.

Methodology: This research is experimental. The population and sample of this study consisted of 28 first-year Chinese students in the Bachelor of Arts Program in Aviation Business, School of Tourism and Hospitality, Suan Dusit University, who studied Thai as a foreign language in the second semester of the academic year 2018. The research instruments included a Thai language textbook for basic communication for Chinese learners studying Thai as a foreign language, a 40-item test to measure Thai communication ability in everyday life, 12 lesson plans using the communicative language teaching method with a Thai language textbook for basic communication, and a questionnaire on Chinese students' satisfaction with the Thai language textbook for basic communication using a 5-point rating scale. The statistics used were the mean, standard deviation, textbook efficiency index (E1/E2), and t-test dependent.

Results: It was found that 1) the Thai language textbook for basic communication for Chinese learners studying Thai as a foreign language to promote the ability to speak Thai for communication was at the highest level of overall suitability ($\bar{X} = 4.78$, S.D = 0.24) and had an efficiency value of 80.42/80.54, by the established criteria of 80/80. 2) The average post-test score





of Chinese learners who studied using the developed textbook was higher than the average pre-test score at the statistical significance level of .05., and 3) Chinese learners were highly satisfied with the Thai language textbook for basic communication for Chinese learners studying Thai as a foreign language ($\bar{x} = 4.73$, S.D = 0.14).

Conclusion: This Thai language textbook for basic communication is designed for Chinese learners who study Thai as a foreign language and can effectively enhance their Thai communication skills.

Keywords: Thai as a Foreign Language; Textbook Efficiency; Textbook Development



การพัฒนาหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศ

สำเนียง พ้ากระจ่าง และ ปรีศนา พงศ์รัมย์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ในยุคดิจิทัลที่ระบบสื่อสารไร้พรมแดนก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ภาษาได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดแนวคิด เจตนารมณ์ และคุณค่าทางสังคม ตลอดจนเชื่อมโยงความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม การเรียนภาษาต่างประเทศจึงเป็นช่องทางในการเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนให้สามารถสื่อสารและปรับตัวในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวจีน จึงมีความจำเป็นเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ และเสริมสร้างความเข้าใจในบริบทวัฒนธรรมไทยอย่างลึกซึ้ง การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งสร้างสื่อการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการเฉพาะของผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการสื่อสารภาษาไทยของผู้เรียนชาวจีนก่อนและหลังการเรียน โดยใช้หนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานที่พัฒนาขึ้น 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนชาวจีนที่มีต่อการใช้นหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานในการเรียนภาษาไทย

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ประชากรกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักศึกษาชาวจีน ชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 28 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย หนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยในชีวิตประจำวัน ก่อนเรียน-หลังเรียนจำนวน 40 ข้อ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน จำนวน 12 แผน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาชาวจีนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าประสิทธิภาพของหนังสือเรียน (E1/E2) และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย: พบว่า 1) หนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D = 0.24) และมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.42/80.54 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของผู้เรียนชาวจีนที่เรียนโดยใช้หนังสือเรียนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ 3) ผู้เรียนชาวจีนมีความพึงพอใจต่อหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D = 0.14)

สรุปผล: หนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่สร้างขึ้นสามารถเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การสื่อสารขั้นพื้นฐาน; ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ; ประสิทธิภาพของหนังสือเรียน; การพัฒนาหนังสือเรียน

บทนำ

ในยุคแห่งโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ การคมนาคม และระบบการสื่อสารดิจิทัล ได้ก่อให้เกิดกระแสการเชื่อมโยงระหว่างประเทศที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมีความตื่นตัวเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ มากขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน เช่น เพื่อการติดต่อธุรกิจ การศึกษา และการเมือง ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงเป็นช่องทางที่ทำให้ชาวต่างชาติสามารถเพิ่มและขยายการลงทุนด้านต่าง ๆ ในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ภาษาไทยจึงเป็นภาษาหนึ่งที่ชาวต่างชาติสนใจศึกษาทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรม (สุจินดา ยศแสน และ วิชญา ผิวน้ำ, 2566) ดังนั้นภายใต้บริบทนี้ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศจึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตและการทำงานร่วมกันในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทที่หลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงช่วยถ่ายทอดข้อมูล แต่ยังสะท้อนเจตคติ คุณค่าทางวัฒนธรรม และกรอบอ้างอิงร่วมระหว่างผู้คนจากภูมิหลังต่างกัน (สุกัญญา ศุภพลกิจ, 2551)

ภาษาต่างประเทศจึงมิได้เป็นเพียงเครื่องมือสื่อสาร หากแต่ทำหน้าที่เป็นระบบสัญลักษณ์ (semiotic system) ที่ช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างบุคคลและระหว่างวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง การเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศจึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องการผู้ที่สามารถทำงานข้ามวัฒนธรรมและสื่อสารข้ามพรมแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้ชี้ให้เห็นว่า การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีส่วนช่วยเปิดโลกทัศน์ผู้เรียน ให้เข้าถึงองค์ความรู้ใหม่ ๆ และสร้างความร่วมมือทางวิชาการ เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมในระดับนานาชาติได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ รุ่งฤดี แพลงสร (2561ก) ยังได้กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาที่หนึ่ง ภาษาที่สอง และภาษาต่างประเทศมีความคล้ายคลึงกันคือ ผู้เรียนต้องมีการเรียนรู้ทั้งโครงสร้างภาษา และการใช้ภาษาควบคู่กันไปด้วย

แม้ว่าภาษาอังกฤษจะทำหน้าที่เป็นภาษากลางในระดับสากล แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในด้านการเข้าถึงบริบททางวัฒนธรรมเฉพาะถิ่นของแต่ละประเทศ ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาของประเทศเจ้าบ้านหรือประเทศที่มีปฏิสัมพันธ์บ่อยครั้ง จึงถือเป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมความเข้าใจอย่างแท้จริง พัทธยา จิตต์เมตตดา (2550) ให้ความเห็นว่า การเรียนภาษาที่สองควรมุ่งพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารกับเจ้าของภาษาโดยตรง และปรับตัวเข้ากับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรณีของภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศนั้น เป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มผู้เรียนชาวจีน ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประเทศไทยในหลากหลายมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การศึกษา และการท่องเที่ยว (SURUI JIANG และ นฤมล อินทร์ประสิทธิ์, 2563) ความต้องการใช้ภาษาไทยของชาวจีนสะท้อนผ่านจำนวนผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นในมหาวิทยาลัยจีนและศูนย์ภาษาไทยต่าง ๆ ซึ่งมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่วในชีวิตประจำวันและในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

อย่างไรก็ตาม แม้ความต้องการเรียนรู้ภาษาไทยจะเพิ่มสูงขึ้น แต่การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศสำหรับผู้เรียนชาวจีนยังเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น การขาดหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นอย่างมีระบบและตอบโจทย์ความต้องการเฉพาะของผู้เรียนในระดับพื้นฐาน รวมถึงการขาดแคลนสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับแนวคิดด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างแท้จริง

Plaengsorn (2017) กล่าวว่า หนังสือเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศยังมีจำนวนจำกัด จึงควรพัฒนาให้มีคุณภาพ ครอบคลุมเนื้อหาระดับต่าง ๆ และทันสมัย เนื่องจากหนังสือเรียนเป็นสื่อสำคัญตามกรอบหลักสูตร ใช้เป็นสาระการสอนและถ่ายทอดทั้งความรู้และวัฒนธรรม อีกทั้งในมุมมองทางภาษาศาสตร์ประยุกต์ การจัดทำหนังสือเรียนภาษาไทยที่เน้นการสื่อสารเชิงบริบท จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการสนับสนุนพัฒนาการด้านภาษาไทยของผู้เรียนชาวจีน โดยควรเป็นหนังสือเรียนที่ผสมผสานทั้งเนื้อหาทางภาษา วัฒนธรรม และทักษะการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงเข้าไว้ด้วยกัน (อรุณี วิริยะจิตรา, 2532; วิชาศรี จ้อยสูงเนิน, 2537) และควรสามารถปรับใช้ในรูปแบบการเรียนรู้หลากหลาย เช่น e-learning, blended learning และโครงการเป็นฐาน (project-based learning)

ภาษาในฐานะเครื่องมือของมนุษย์นั้นมีหน้าที่มากกว่าการสื่อสารทั่วไป การใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพสามารถลดความคลาดเคลื่อนในการตีความสาร (อดิสรณ์ ประทุมถิ่น, 2554) อีกทั้งภาษายังเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม การสะท้อนอัตลักษณ์ และการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในเชิงลึก โดยเฉพาะในบริบทโลกสมัยใหม่ที่ภาษามีบทบาทเป็นกลไกขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศจึงควรได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ทั้งในด้านนโยบาย การศึกษา การออกแบบหลักสูตร และการจัดทำสื่อการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่มีภูมิหลังทางภาษาและวัฒนธรรมที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สมุนทิพย์ วัฒนา ศิริเพ็ญ อังสิทธิพูนพร และมยุรี ถาวรพัฒน์ (2563) กล่าวว่า การสอนแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) เป็นการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริงได้ ใช้กิจกรรมเสมือนจริงนำการสอน และสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษา แต่ทั้งนี้ผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถอย่างรอบด้าน อีกทั้งต้องเตรียมการสอนและสื่อการสอนอย่างครบถ้วนเสมือนสถานการณ์จริง

ในเชิงแนวคิดการเรียนรู้ตามธรรมชาติ ผู้เรียนภาษาที่สองควรเริ่มจากทักษะฟังและพูดก่อน แล้วจึงตามด้วยการอ่านและการเขียน การจัดเรียงลำดับนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Wilkins (1983), กานดา ณ ถลาง (2515) และ สุไร พงษ์ทองเจริญ (2525) ที่เห็นว่า การฝึกทักษะฟังและพูดก่อน จะช่วยลดภาระทางปัญญาและสร้างพื้นฐานการเชื่อมโยงระหว่างเสียงภาษา บริบท และวัฒนธรรมได้อย่างเป็นธรรมชาติ โดยเฉพาะในผู้เรียนระดับต้นที่ยังไม่มีพื้นฐานภาษาไทย

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของ สมพงศ์ วิทยศักดิ์พันธุ์ (2545), รุ่งฤดี แผลงศร (2561) และ SURUI JIANG & นฤมล อินทร์ประสิทธิ์ (2563) ชี้ให้เห็นว่า การเรียนภาษาไทยของผู้เรียนชาวจีนในปัจจุบันยังประสบกับข้อจำกัดด้านคุณภาพของหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ ซึ่งส่วนใหญ่มุ่งเน้นเพียงโครงสร้างภาษาและคำศัพท์ โดยขาดการบูรณาการบริบทการสื่อสารและวัฒนธรรมไทยเข้าไว้ด้วยกันอย่างลึกซึ้ง

การวิจัยในครั้งนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนชาวจีนอย่างแท้จริง โดยผสมผสานองค์ความรู้ด้านภาษาศาสตร์ การเรียนการสอนภาษา

และเทคโนโลยีการศึกษาเข้าด้วยกัน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างคล่องแคล่วในบริบทจริง ทั้งในชีวิตประจำวัน การศึกษา และการทำงาน ตลอดจนสร้างความเข้าใจเชิงวัฒนธรรมไทยที่ถูกต้องและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

จากประสบการณ์ตรงของผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนภาษาไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่าความสำเร็จของผู้เรียนภาษาต่างประเทศขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นอายุ ทักษะคิด สิ่งแวดล้อมทางภาษา และคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะหนังสือเรียนซึ่งถือเป็นแหล่งข้อมูลหลักในการเรียนรู้และเป็นแรงกระตุ้นสำคัญในการสร้างแรงจูงใจในการใช้ภาษา

ดังนั้น หนังสือเรียนที่พัฒนาขึ้นภายใต้งานวิจัยนี้ จึงมุ่งเน้นการออกแบบบทเรียนอย่างเป็นระบบ โดยมีหลักการยึดโยงกับแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) การจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการฝึกปฏิบัติ และการประเมินผลที่สอดคล้องกับสมรรถนะด้านภาษาเชิงสื่อสารของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยทำให้การเรียนรู้ภาษาไทยของผู้เรียนชาวจีนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการพัฒนาหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยผสมผสานแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเชิงวัฒนธรรม เพื่อยกระดับความสามารถด้านการพูด การฟัง และการใช้ภาษาในชีวิตจริงของผู้เรียนให้สูงขึ้น พร้อมทั้งสร้างแบบอย่างของหนังสือเรียนที่มีคุณภาพ ถูกต้องตามหลักวิชาการ และเหมาะสมสำหรับใช้ในบริบทการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับนานาชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการสื่อสารภาษาไทยของผู้เรียนชาวจีนก่อนและหลังการเรียน โดยใช้หนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนชาวจีนที่มีต่อการใช้นี้หนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานในการเรียนภาษาไทย

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวจีน ที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ สำหรับนักศึกษาชาวจีน หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัย ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียน

หนังสือเรียน หมายถึง วัสดุความรู้ที่ถ่ายทอดแนวคิดและประสบการณ์ของผู้เขียน โดยจัดทำเป็นรูปเล่มสมบูรณ์ มีเนื้อหาตรงตามหลักสูตรและจัดเรียงอย่างเป็นระบบ ใช้เป็นสื่อหลักในการเรียนการสอนระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน (Merriam-Webster, Inc. 1955) โดยมีความยากง่ายสอดคล้องกับวัยของผู้เรียน และมุ่งเน้นพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีความสำคัญ และมีประโยชน์ต่อผู้สอนและผู้เรียนมาก

(นิตยา วิจารณ์ันท์, 2551) เป็นสื่อที่มีราคาถูก ผู้เรียนสามารถนำกลับมาทบทวนเนื้อหาด้วยตนเองได้ เป็นการเรียนที่ใช้ได้ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม (สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และคณะ, 2544) เป็นสื่อประกอบที่เข้าถึงง่าย แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงในด้านวิธีสอน หรือมีการผลิตสื่อใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นก็ตาม หนังสือเรียนยังคงมีความสำคัญที่ช่วยให้การสอนของผู้สอนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และเป็นวัสดุการสอนที่ใช้กันอย่างกว้างขวาง การจัดทำหนังสือเรียนควรผ่านการศึกษาและวางแผนอย่างรอบคอบ ต้องพิจารณาส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือเรียนอย่างละเอียด เพื่อให้หนังสือหรือแบบเรียนที่ผลิตมีคุณภาพสูงสุด และเป็นสื่อที่ตรงกับความต้องการและมีประโยชน์ต่อผู้เรียน สามารถส่งเสริมการคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ รวมทั้งสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่านบทเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ, 2542) การสร้างหนังสือเรียนเป็นกระบวนการที่ต้องวางแผนอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์และศึกษาคุณลักษณะของผู้เรียน เพื่อให้เนื้อหาสอดคล้องกับระดับความรู้และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย จากนั้นกำหนดโครงสร้างเนื้อหา แบ่งหัวข้อให้ชัดเจน พร้อมกำหนดรูปแบบการนำเสนอให้เข้าใจง่าย เช่น การใช้ภาพประกอบ ตัวอย่าง และกิจกรรมเสริมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เมื่อจัดทำต้นฉบับแล้วต้องตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา และความสอดคล้องกับหลักสูตร ก่อนเข้าสู่ขั้นตอนการจัดพิมพ์ รูปแบบของหนังสือควรสวยงาม อ่านง่าย และสนับสนุนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (สมพร จารุณัฐ, 2554) ทั้งนี้ หนังสือเรียนที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย กระตุ้นความสนใจ และสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร

การสื่อสารคือกระบวนการถ่ายทอดสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับผ่านช่องทางและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน (วรทัศน์ วัฒนชีวินปกรณ์, 2562) ความสำเร็จขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้และการตีความของทั้งสองฝ่าย นอกจากการส่งข้อมูลแล้ว ยังรวมถึงการโน้มน้าวใจและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นกลไกพื้นฐานที่ขับเคลื่อนการดำเนินชีวิตของมนุษย์และพัฒนาการของสังคมอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในระดับบุคคล องค์กร และระดับรัฐ การสื่อสารมิได้เป็นเพียงเครื่องมือถ่ายทอดข้อมูลเท่านั้น หากแต่เป็นปัจจัยเชิงระบบที่เชื่อมโยงความเข้าใจ สร้างความร่วมมือ และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่ม และสถาบันในทุกมิติของสังคม

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งพัฒนาทักษะการใช้ภาษาของผู้เรียนในบริบทจริง โดยบูรณาการความรู้ทางภาษา ทักษะการใช้ภาษา และสมรรถนะในการสื่อสาร เพื่อให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีประสิทธิภาพในการสื่อสารตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย (ณภัทร นรชาญ, 2565) มีลักษณะสำคัญคือ การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาผ่านกิจกรรมที่สะท้อนสถานการณ์จริง โดยมุ่งเน้นการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน (ภาสกร เรืองรอง และกิงกมล ศิริประเสริฐ, 2563) ซึ่งผู้เรียนควรตระหนักถึงวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน เพื่อสามารถประยุกต์ใช้ได้จริง กิจกรรมการเรียนรู้ควรบูรณาการกับชีวิตจริง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ภาษาในสถานการณ์จริง มีการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ภาษาหลายทักษะร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถฝึกฝนได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ผู้สอนควรเลือกแก้ไขข้อผิดพลาดเฉพาะเมื่อมีผลกระทบต่อการสื่อสาร เพื่อไม่ให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจในตัวเอง การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนจะช่วยกระตุ้นแรงจูงใจและการมีส่วนร่วม ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถทางภาษาอย่างเต็มที่

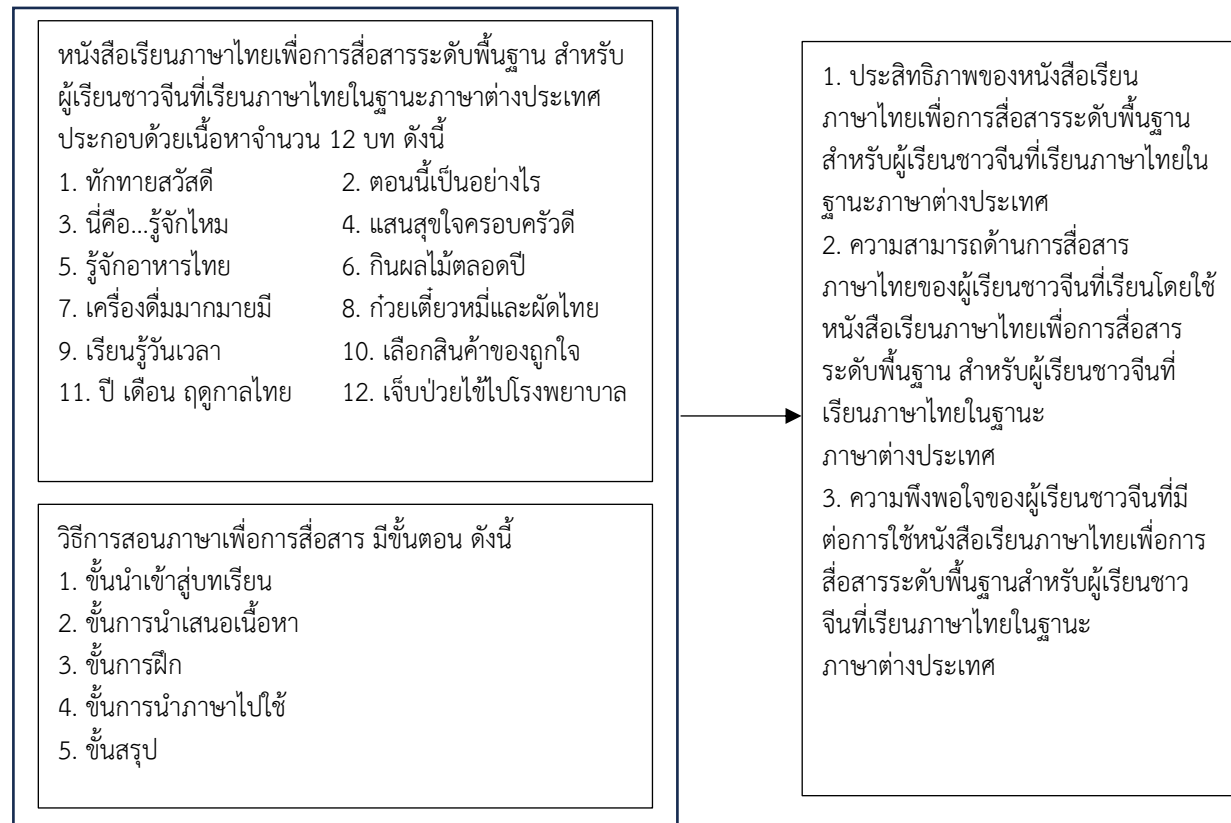
กระทรวงศึกษาธิการ (2559) ได้เสนอแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในแนว CLT เป็นกระบวนการที่มีโครงสร้างชัดเจน เริ่มจากการสร้างความเข้าใจพื้นฐาน ฝึกฝนในสถานการณ์ควบคุม และพัฒนาไปสู่การใช้ภาษาในบริบทจริง ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะภาษาได้อย่างสมดุลทั้งด้านรูปแบบและการสื่อสารที่มีความหมาย ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation) ขั้นฝึก (Practice) ขั้นการใช้ภาษา (Production) และขั้นสรุปบทเรียน (Wrap up)

กรอกช ฉวีวรรณชล (2565) ระบุถึงประโยชน์ของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) คือ การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในทุกด้าน ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน รวมถึงการประยุกต์ใช้ภาษาในสถานการณ์จริง (แสงระวี ดอนแก้วบัว, 2558) ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม อีกทั้งยังส่งเสริมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทั้งในกลุ่มและคู่ (พรสวรรค์ สีป้อ, 2550) ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน ความรับผิดชอบ และวินัยในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง

4. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ หมายถึง สภาวะทางจิตใจหรือทัศนคติในเชิงบวกของบุคคลที่เกิดขึ้นจากการประเมินว่าผลลัพธ์หรือประสบการณ์ที่ได้รับสอดคล้องกับความต้องการ ความคาดหวัง หรือค่านิยมส่วนบุคคล ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการรับบริการ การปฏิบัติงาน หรือการบริโภคผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้ ความพึงพอใจอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามประสบการณ์ บริบท หรือคุณค่าที่บุคคลให้ความสำคัญ ภณิดา ชัยปัญญา (2551) กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจสามารถดำเนินการได้หลายวิธี โดยวิธีที่นิยม ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม ซึ่งสามารถใช้คำถามแบบปลายปิดหรือปลายเปิด เพื่อประเมินระดับความคิดเห็นของผู้ตอบอย่างมีมาตรฐาน เช่น การใช้มาตราส่วนลิเคิร์ต การสัมภาษณ์ เป็นอีกวิธีหนึ่งซึ่งช่วยให้ได้ข้อมูลเชิงลึก โดยต้องอาศัยทักษะของผู้สัมภาษณ์ในการจูงใจให้ผู้ตอบให้ข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ส่วนการสังเกตเป็นวิธีที่เน้นการประเมินจากพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ซึ่งต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาชาวจีน สาขาวิชาธุรกิจการบิน คณะโรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 28 คน ซึ่งได้ผ่านการรับรองการพิจารณาเห็นชอบโดยสอดคล้องกับคำประกาศ เสนอชิงก จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สาขาวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

2.1 หนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวจีน ที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยในชีวิตประจำวันเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ใช้ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร จำนวน 12 แผน

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาชาวจีนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยดำเนินการ ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ความเหมาะสมของหนังสือแบบเรียนและแผนการจัดการเรียนรู้ จากผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 5 ท่าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3.2 หาประสิทธิภาพของหนังสือเรียน จากการวิเคราะห์คะแนนระหว่างเรียนและคะแนนหลังเรียน โดยใช้สูตร E1/E2

3.3 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยในชีวิตประจำวัน โดยใช้แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน เป็นข้อสอบปรนัย แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.2 - 0.8 และค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.2 - 1.0 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.823 แล้วนำคะแนนก่อนและหลังเรียนมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และทดสอบความแตกต่างด้วย t-test dependent

3.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อหนังสือเรียนโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ (2) ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการสื่อสารภาษาไทยของผู้เรียนชาวจีนก่อนและหลังการเรียน โดยใช้หนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานที่พัฒนาขึ้น และ (3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนชาวจีนที่มีต่อหนังสือเรียนที่ได้รับการพัฒนา สามารถสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

1. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควบคู่กับหนังสือเรียน พบว่าได้กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เพื่อสร้างแรงจูงใจและเชื่อมโยงความรู้เดิมกับบทเรียนใหม่ (2) ชี้นำเสนอเนื้อหา โดยใช้หนังสือเรียนเป็นสื่อหลักในการฝึกออกเสียง การสนทนา และอธิบายความหมายคำศัพท์และโครงสร้างประโยค (3) ฝึกฝน โดยเน้นความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา ทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล พร้อมการแก้ไขข้อผิดพลาดโดยผู้สอน (4) ชี้นำภาษาไปใช้ ผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์ที่เน้นการใช้ภาษาจริงในสถานการณ์จำลอง และ (5) ขั้นสรุป เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านกิจกรรมทบทวนและสรุป

เนื้อหา ทั้งนี้กระบวนการทั้งหมดมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยของผู้เรียนชาวจีนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยกำหนดโครงสร้างบทเรียนไว้ 12 บท ดังตาราง 1

ตาราง 1 เนื้อหาบทเรียนในหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ที่พัฒนาขึ้น

บทที่	เรื่อง	เวลา
1	ทักทายสวัสดี	3 ชั่วโมง
2	ตอนนี้เป็นอย่างไ	3 ชั่วโมง
3	นี่คือ...รู้จักไหม	3 ชั่วโมง
4	แสนสุขใจครอบครัวดี	3 ชั่วโมง
5	รู้จักอาหารไทย	3 ชั่วโมง
6	กินผลไม้ตลอดปี	3 ชั่วโมง
7	เครื่องดื่มมากมายมี	3 ชั่วโมง
8	กล้วยเตี้ยวหมีและผัดไทย	3 ชั่วโมง
9	เรียนรู้วันเวลา	3 ชั่วโมง
10	เลือกสินค้าของถูกใจ	3 ชั่วโมง
11	ปี เดือน ฤดูกาลไทย	3 ชั่วโมง
12	เจ็บป่วยไข้ไปโรงพยาบาล	3 ชั่วโมง
รวม		36 ชั่วโมง

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีน ที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยใช้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับหนังสือเรียน พบว่ากิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ผล ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการประเมินความเหมาะสมในภาพรวมของหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (N = 5)

รายการประเมิน	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{x}$	SD	แปลผล
	รายบุคคล							
	1	2	3	4	5			
ด้านเนื้อหา								
1. เนื้อหามีความถูกต้อง สอดคล้องตามความเป็นจริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. เนื้อหามีความยากง่าย และเหมาะสมกับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ	5	4	4	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{x}$	SD	แปลผล
	รายบุคคล							
	1	2	3	4	5			
3. เนื้อหาช่วยเสริมสร้างความรู้ให้แก่ผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
ด้านการใช้ภาษา								
4. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน	5	5	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด
5. ใช้คำ ประโยค ที่ถูกต้องเหมาะสมกับผู้เรียน	4	5	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
6. มีคำศัพท์ คำอธิบายประกอบที่เสริมความเข้าใจ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
ด้านการนำเสนอ								
7. มีภาพประกอบเนื้อหาเพื่อเสริมความเข้าใจได้อย่างชัดเจน	5	4	4	5	4	4.40	0.55	มาก
8. เรียงลำดับเนื้อหามีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
9. แบบฝึกกิจกรรมท้ายบทมีความเหมาะสม	4	5	5	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
ด้านคุณประโยชน์ของหนังสือ								
10. สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
11. ช่วยส่งเสริมผู้เรียนให้รู้จัก ประเทศไทยและวัฒนธรรมไทย	5	5	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด
12. สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการ เรียนการสอนภาษาไทย สำหรับชาวต่างประเทศได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย						4.78	0.24	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า หนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D = 0.24)

3. ผลรวมการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควบคู่กับการใช้หนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน สำหรับผู้เรียนชาวจีน ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงผลรวมการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควบคู่กับการใช้หนังสือเรียนฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน (N = 5)

แผนการจัดการเรียนรู้	$\bar{X}$	SD	แปลผล
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	4.77	0.35	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	4.75	0.38	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	4.78	0.30	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	4.75	0.39	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	4.85	0.24	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	4.83	0.24	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	4.82	0.24	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	4.77	0.37	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9	4.82	0.25	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10	4.83	0.27	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11	4.78	0.37	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12	4.80	0.30	มากที่สุด
ผลรวมการพิจารณาความเหมาะสม	4.74	0.37	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า ผลรวมการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ที่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D = 0.37) เมื่อพิจารณาแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 12 แผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ($\bar{X} = 4.85$, S.D = 0.24) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 ($\bar{X} = 0.83$, S.D = 0.24) และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 ($\bar{X} = 0.83$, S.D = 0.27) ตามลำดับ

4. ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยใช้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน จากการทดลองกับผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 28 คน วิเคราะห์หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ได้ค่าประสิทธิภาพ ดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ตามเกณฑ์ 80/80

จำนวน	คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน บทที่												ประสิทธิภาพระหว่างเรียน	ประสิทธิภาพหลังเรียน
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	E ₁	E ₂
คะแนนเต็ม	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	120	40
คะแนนเฉลี่ย	8.00	7.93	7.89	8.00	8.04	8.14	8.11	7.89	8.04	8.36	8.04	8.07	96.50	32.21
ร้อยละ	80.00	79.29	78.93	80.00	80.36	81.43	81.07	78.93	80.36	83.57	80.36	80.71	80.42	80.54
E1 = 80.42													E2 = 80.54	

จากตาราง 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยใช้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันสำหรับผู้เรียนชาวจีนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.42/80.54 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการสื่อสารภาษาไทยของผู้เรียนชาวจีนก่อนและหลังการเรียน โดยใช้หนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานที่พัฒนาขึ้น

การเปรียบเทียบความสามารถด้านการสื่อสารภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนชาวจีน หลังจากที่ได้ใช้หนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยใช้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควบคู่กับหนังสือเรียนฯ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน สำหรับผู้เรียนชาวจีน จากการทดลองกับผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 28 คน ตามตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนชาวจีน หลังจากที่ได้ใช้หนังสือเรียนฯ

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	SD	$\bar{D}$	SD _D	t	Sig. (1-tailed)
ก่อนเรียน	28	40	27.25	5.89	4.96	2.62	10.04*	0.0000
หลังเรียน	28	40	32.21	4.80				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า การทดสอบความสามารถด้านการสื่อสารภาษาไทยของผู้เรียนชาวจีนก่อนเรียนและหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 27.25 คะแนน และ 32.21 คะแนน ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน พบว่า คะแนนหลังเรียนของผู้เรียนชาวจีนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนชาวจีนที่มีต่อการใช้นักเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานในการเรียนภาษาไทย

การวิเคราะห์ผลความพึงพอใจของผู้เรียนชาวจีนที่มีต่อการใช้นักเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานในการเรียนภาษาไทย โดยใช้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน สำหรับผู้เรียนชาวจีน ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังตารางดังนี้

ตาราง 6 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนชาวจีนที่มีต่อการใช้นักเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานในการเรียนภาษาไทย โดยใช้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

รายการประเมิน	$\bar{x}$	SD	แปลผล
ด้านการนำเสนอเนื้อหา			
1. ผู้เรียนเข้าใจคำแนะนำและวิธีการใช้นักเรียน	4.32	0.61	มาก
2. การจัดลำดับเนื้อหาเรียงจากง่ายไปยากเหมาะสมกับผู้เรียน	4.86	0.36	มากที่สุด
3. การใช้ศัพท์กรอกรอการออกเสียงและภาษาอังกฤษช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนง่ายขึ้น	4.89	0.31	มากที่สุด
4. เนื้อหาในแต่ละบทเรียนมีความเหมาะสมและน่าสนใจ	4.93	0.26	มากที่สุด
5. เนื้อหาในหนังสือเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้	4.82	0.39	มากที่สุด
ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้นักเรียนร่วมกับวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร			
1. ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนโดยใช้นักเรียนเป็นเครื่องมือในการฝึกทักษะการสื่อสาร	4.75	0.44	มากที่สุด
2. ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	4.54	0.51	มากที่สุด
3. ผู้เรียนมีการฝึกปฏิบัติทักษะการสื่อสารจนพัฒนาได้ดีขึ้น	4.89	0.31	มากที่สุด
4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและมีการช่วยเหลือกันในการเรียน	4.71	0.46	มากที่สุด
5. ผู้เรียนสามารถนำหนังสือเรียนมาใช้เป็นสื่อในการพัฒนาทักษะการสื่อสาร	4.93	0.26	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล			
1. การออกแบบหนังสือมีความน่าสนใจและสะดวกต่อการนำไปใช้	4.68	0.48	มากที่สุด

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	แปลผล
2. ภาพประกอบบทเรียนมีความสวยงาม สอดคล้องกับเนื้อหา และช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น	4.11	0.57	มาก
3. เป็นสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถฝึกปฏิบัติได้ด้วยตนเองหรือฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่ม	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ความยาวของเนื้อหาแต่ละเรื่องมีความเหมาะสม	4.82	0.39	มากที่สุด
5. แบบฝึกกิจกรรมท้ายเรื่องทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องมากขึ้น	4.64	0.56	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.73	0.14	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่าความพึงพอใจของผู้เรียนชาวจีนที่มีต่อ หนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศโดยใช้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควบคู่กับหนังสือเรียนฯ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D = 0.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความพึงพอใจข้อที่มีเฉลี่ยสูงสุด 5 ลำดับ ประกอบด้วย เป็นสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถฝึกปฏิบัติได้ด้วยตนเองหรือฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 5.00$, S.D = 0.00) เนื้อหาในแต่ละบทเรียนมีความเหมาะสมและน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.93$, S.D = 0.26) ผู้เรียนสามารถนำหนังสือเรียนฯ มาใช้เป็นสื่อในการพัฒนาทักษะการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.93$, S.D = 0.26) การใช้ศัพท์กรอกรำกับการออกเสียงและภาษาอังกฤษช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนง่ายขึ้น ($\bar{X} = 4.89$, S.D = 0.31) และผู้เรียนมีการฝึกปฏิบัติทักษะการสื่อสารจนพัฒนาได้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.89$, S.D = 0.31) สำหรับข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ภาพประกอบบทเรียนมีความสวยงาม สอดคล้องกับเนื้อหา และช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น ($\bar{X} = 4.11$, S.D = 0.57)

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ร่วมกับวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการพูดสื่อสารสำหรับผู้เรียนชาวจีน ผู้วิจัยขออภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1. จากการวิเคราะห์ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ พบว่า ได้หนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จำนวน 1 เล่ม ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน โดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน (Lead in) ขั้นที่ 2 ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) ขั้นที่ 3 ขั้นการฝึก (Practice) ขั้นที่ 4 ชี้นำภาษาไปใช้ (Production) และขั้นที่ 5 ขั้นสรุป (Sum up) (Savignon. 1983) และได้ทดลองใช้กับผู้เรียนชาวจีนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือเรียนที่พัฒนาขึ้นพบว่ามีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.42/80.54 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชรพงษ์ จันทน์เทศ (2557) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การ

พัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเรื่อง About ASEAN ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TGT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเรื่อง About ASEAN ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TGT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีประสิทธิภาพ 83.44/84.38 สูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ 80/80 และงานวิจัยของ SURUI และนฤมล อินทร์ประสิทธิ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหนังสือเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับกลาง สำหรับนักศึกษาชาวจีนระดับปริญญาตรีที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ซึ่งจากการหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังใช้หนังสือเรียนพบว่า มีค่าประสิทธิภาพ 82.91/80.18 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ 80/80 ทั้งนี้เนื่องจากการใช้หนังสือเรียนที่พัฒนาขึ้นช่วยให้ผู้สอนมีกรอบเนื้อหาและโครงสร้างการสอนที่ชัดเจน ครอบคลุมประเด็นทางภาษาและวัฒนธรรมที่จำเป็นต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยลำดับความยากง่ายของเนื้อหาอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้สอนสามารถวางแผนการสอนและประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมีตัวอย่างบทสนทนาและกิจกรรมฝึกฟัง-พูด ที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนชาวจีน ช่วยให้ผู้สอนสามารถอธิบายความแตกต่างทางโครงสร้างภาษาระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีนได้อย่างตรงประเด็น ลดความคลาดเคลื่อนทางความเข้าใจ และเพิ่มประสิทธิภาพของการสื่อสารในชั้นเรียน อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดที่พบคือ หนังสือเรียนยังมีความตายตัวในเนื้อหา ซึ่งอาจทำให้ผู้สอนบางคนรู้สึกจำกัดเสรีภาพในการปรับบทเรียนให้สอดคล้องกับสถานการณ์เฉพาะ หรือกับผู้เรียนที่มีพื้นฐานแตกต่างกันมาก การใช้หนังสือดังกล่าวจึงต้องอาศัยทักษะการปรับประยุกต์ของผู้สอนเพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนรายบุคคลได้ดียิ่งขึ้น

2. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการสื่อสารภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนชาวจีน ที่ได้ใช้หนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ พบว่าผู้เรียนชาวจีนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน เท่ากับ 27.25 คะแนน และ 32.21 คะแนน ตามลำดับ โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรกช ฉวีวรรณชล (2565) ที่ได้ทำการศึกษาร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีทักษะการฟังและการพูดภาษาจีน หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) เจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะเนื้อหาและกิจกรรมในหนังสือเรียนมีการเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันของผู้เรียน เช่น การทักทาย การแนะนำตัว การซื้อสินค้า และการสั่งอาหาร ซึ่งช่วยสร้างแรงจูงใจเชิงบวกให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการสื่อสารเป็นทักษะที่นำไปใช้ได้ทันที อีกทั้งตัวอย่างบทสนทนาที่ใกล้เคียงกับประสบการณ์ของผู้เรียนชาวจีน ช่วยลดความรู้สึกห่างเหินทางภาษาและวัฒนธรรม และเพิ่มความมั่นใจในการใช้ภาษาไทยในสถานการณ์จริง ดังนั้น สรุปได้ว่า หนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวจีน ที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ร่วมกับวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการพูดภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับผู้เรียนชาวจีนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนั้น สามารถทำให้ผู้เรียนชาวจีนมีความสามารถด้านการพูดภาษาเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานในชีวิตประจำวันได้มากขึ้น

3. การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนชาวจีนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวจีน ที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, $SD = 0.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจข้อที่มีเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) เป็นสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถฝึกปฏิบัติได้ด้วยตนเองหรือฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$), 2) เนื้อหาในแต่ละบทเรียนมีความเหมาะสมและน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.93$, $SD = 0.26$) และ 3) ผู้เรียนสามารถนำหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวจีน ที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มาใช้เป็นสื่อในการพัฒนาทักษะการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.93$, $SD = 0.26$) สำหรับข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ภาพประกอบบทเรียนมีความสวยงาม สอดคล้องกับเนื้อหา และช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 0.57$) ตามลำดับ ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ Da Chan Lee และนิธอร พรอำไพสกุล (2567) เรื่อง การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “วัฒนธรรมไทย” สำหรับลูกครึ่งไทย – เกาหลี พบว่า ค่าความพึงพอใจต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.8 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรมีการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่นำเสนอในหนังสือเรียนให้มีความถูกต้องที่สุด และควรปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียนหลากหลายชาติ ไม่มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ แต่ควรพิจารณาปรับปรุงหรือสร้างฉบับเพิ่มเติมที่รองรับผู้เรียนจากภูมิหลังทางภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เพื่อให้สามารถใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อสารภาษาไทยได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

1.2 ควรมีการบูรณาการเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล พัฒนาเวอร์ชันดิจิทัลหรือสื่อเสริมออนไลน์ เช่น วิดีโอเสียงเจ้าของภาษา เกมฝึกทักษะ หรือแบบฝึกหัดโต้ตอบ เพื่อเพิ่มแรงจูงใจและความสะดวกในการเรียนรู้ รวมถึงสอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

1.3 ควรมีการนำต้นฉบับของหนังสือเรียนไปทำการตรวจสอบคุณภาพ ก่อนที่จะมีการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง มีการติดตามและประเมินผลการใช้ในระยะยาว ควรมีการเก็บข้อมูลและประเมินผลจากผู้ใช้อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงเนื้อหา กิจกรรม และวิธีการนำเสนอให้สอดคล้องกับความต้องการและการพัฒนาของผู้เรียนในแต่ละระดับ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การพัฒนาหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวจีน ที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ผู้ที่สนใจควรศึกษาหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนการสอน และการสร้างหนังสือเรียนหรือแบบเรียนให้มีความเข้าใจชัดเจนก่อน เพื่อให้ได้หนังสือเรียนที่จัดทำขึ้นมีคุณภาพ มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ

2.2 การพัฒนาหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ควรให้นักศึกษาหรือผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง หรือกิจกรรมท้ายบทเรียน และอื่น ๆ

2.3 ควรมีการพัฒนาหนังสือเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในรูปแบบสื่อดิจิทัลที่สามารถโต้ตอบกับผู้เรียนได้ เช่น แบบฝึกหัดออนไลน์ที่ให้ผลย้อนกลับ (feedback) ทักษะการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา). ฐานข้อมูลงานวิจัย.

2.4 ควรมีการวิจัยและพัฒนาหนังสือเรียนในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้น เช่น เว็บไซต์ที่สามารถเรียนรู้ภาษาไทย จากสื่อมัลติมีเดีย และแอปพลิเคชันด้วยตนเอง สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติที่สนใจศึกษาภาษาไทย เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กรกช ฉวีวรรณชล. (2565). การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา). ฐานข้อมูลงานวิจัย.

<https://ir.buu.ac.th/dspace/bitstream/1513/659/1/62910118.pdf>

กรมวิชาการ. (2542). กระบวนการเรียนรู้และยุทธศาสตร์การเรียนรู้. เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์ จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กานดา ณ ถลาง. (2515). วิธีสอนภาษาอังกฤษกับหลักจิตวิทยา. ศูนย์ภาษาอังกฤษของโครงการพัฒนามหาวิทยาลัย.

ณภัทร นรชาญ. (2565). ผลการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) และการออกเสียงภาษาอังกฤษแบบ Lingua Franca Core ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา). ฐานข้อมูลงานวิจัย.

https://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/62910196.pdf

นิตยา วิจารณ์น. (2551). การสร้างแบบเรียนเรื่องการทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ (สารนิพนธ์ ศศ.ม. การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พรสวรรค์ สีป้อ. (2550). สดุดยอดวิธีสอนภาษาอังกฤษนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ของผู้สอนยุคใหม่. อักษรเจริญทัศน์.

พัชรพงษ์ จันทน์เทศ. (2557). การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง About ASEAN ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยนเรศวร).

พัทธยา จิตต์เมตตดา. (2550). การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ: แนวคิด เทคนิควิธีการสอนโดยใช้ภาษาไทย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภณิดา ชัยปัญญา. (2551). การวัดความพึงพอใจ. แสงอักษร.

ภาสกร เรืองรอง, & กิ่งกมล ศิริประเสริฐ. (2563). การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดเกมมิฟิเคชันกับรูปแบบการเรียนออนไลน์. วารสารกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 3(2), 65–78.

- รุ่งฤดี แผลงสร. (2561). ศาสตร์การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรทัศน์ วัฒนชีวโนปกรณ์. (2562). รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะสื่อสารสำหรับนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- วิภาศรี จ้อยสูงเนิน. (2537). การแก้ไขการออกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยของนักเรียนระดับ 8 โรงเรียนนานาชาติเชียงใหม่โดยการแทนเสียงด้วยอักษรอย่างมีระบบ (การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และคณะ. (2544). ระบบสื่อการสอน. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์. (2545). คู่มือการสอนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ. ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สมพร จารุณภู. (2554). หน่วยที่ 13 การพัฒนาหนังสือและเอกสารเพื่อการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยที่ 11-15* (พิมพ์ครั้งที่ 1, หน้า 1-90). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุกัญญา ศุภพลกิจ. (2551). การสร้างหนังสือเตรียมความพร้อมทางภาษาสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- สุจินดา ยศแสน, & วิชญา ผิวคำ. (2566). การสร้างชุดหนังสือเรียนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่ใช้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 11(6), 2154-2164.
- สุนนทิพย์ วัฒนา, ศิริเพ็ญ อังสิทธิพูนพร, & มยุรี ถาวรพัฒน์. (2563). แนวการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ: การสอนแบบแม่สอนลูก. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, 20(2), 204-233.
- สุไร พงษ์ทองเจริญ. (2525). *วิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน*. ม.ป.พ.
- แสงระวี ดอนแก้วบัว. (2558). *ภาษาศาสตร์สำหรับผู้สอนภาษาอังกฤษ*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดิสรณ์ ประทุมถิ่น. (2554). การสร้างแบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ระดับพื้นฐานสำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติที่สถาบัน NUS Extension มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- อรุณี วิริยะจิตรา. (2532). *การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร*. อักษรเจริญทัศน์.
- Da Chan Lee, & นิธิอร พรอำไพสกุล. (2567). การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง “วัฒนธรรมไทย” สำหรับลูกครึ่งไทย-เกาหลี. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต*, 19(2), 71-83.
- Merriam-Webster, Inc. (1955). *Webster's new international dictionary* (2nd ed.). G. & C. Merriam Company.
- Plaengsorn, R. (2017). *The science of teaching Thai as a foreign language* (1st ed.). Chulalongkorn University Press.
- Savignon, S. J. (1983). *Communicative competence: Theory and classroom practice*. Addison-Wesley.



Surui Jiang, & นฤมล อินทร์ประสิทธิ์. (2563). การพัฒนาหนังสือเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับกลาง
สำหรับนักศึกษาชาวจีนระดับปริญญาตรีที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. *วารสารบัณฑิตศึกษา
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 7(3), 116–133.

Wilkins, D. A. (1983). *Linguistics in language teaching*. The English Language Book Society and
Edward Arnold.

